	Axborot manbalari 1. www.laterza.it 2. www.online-literature.com 3. www.literature.org
7.	O'quv dasturi O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti tomonidan ishlab chiqilgan va tasdiqlangan. Dastur universitet Kengashining 2025-yil 4 - iyun dagi yig'ilishida ko'rib chiqilgan va tasdiqqa tavsiya etilgan (10 - sonli bayonnoma).
8.	**Fan/modul uchun mas'ullar:** B.Ergashova – O'zDJTU, "Italyan tili tarjima nazariyasi va amaliyoti" kafedrasi mudiri R.Abduzohirova – O'zDJTU, "Italyan tili tarjima nazariyasi va amaliyoti" kafedrasi o`qituvchisi
9.	**Taqrizchilar:** S.Ziyayeva - O'zDJTU, "Nemis tili nazariyasi va amaliyoti" kafedrasi professori, pedagogika fanlari doktori (DSc) N.Xursanov – Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti "Filologiya"kafedrasi o'qituvchisi, PhD

Tarjimonlik fakulteti dekani ____________ U. Yo'ldoshev

Italyan tili tarjima nazariyasi va amaliyoti kafedrasi mudiri ____________ B. Ergashova

Universitet axborot resurs markazi direktori ____________ S.Kayumova

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
O'ZBEKISTON DAVLAT JAHON TILLARI UNIVERSITETI

"TASDIQLAYMAN"

Rektor ____________ I.Tuxtasinov

2025-yil "7" - iyun

Ro'yhatga olindi: *BD 60230200-TO'MA1404*

2025-yil "20" - iyun

TILI O'RGANILAYOTGAN MAMLAKAT ADABIYOTI FANINING O'QUV DASTURI

(2-kurs)

Bilim sohasi:	200 000 –	San'at va gumanitar fanlar
Ta'lim sohasi:	230 000 –	Tillar
Ta'lim yo'nalishi:	60230200 –	Tarjima nazariyasi va amaliyoti (italyan tili)

Toshkent – 2025

Fan/modul kodi TO'MA1404		**O'quv yili** 2025-2026	**Semestr** 4	**Kreditlar** 4	
Fan/modul turi Majburiy		**Ta'lim tili** italyan		**Haftadagi dars soatlari** 4	
1.	**Fanning nomi**	**Auditoriya mashg'ulotlari (soat)**		**Mustaqil ta'lim (soat)**	**Jami yuklama (soat)**
	Tili o'rganilayotgan mamlakat adabiyoti	48		72	120

2.

I. Fanning mazmuni:

Fanni o'qitishdan maqsad – talabalarni tili o'rganilayotgan mamlakat adabiyoti fanining tilshunoslik va tarjimashunoslik sohalarida tutgan o'rni, umumiy tilshunoslikning boshqa bo'limlari bilan o'zaro aloqasi, shuningdek, tarjimonda shakllanishi lozim bo'lgan bilim va ko'nikmalar: asliyat va tarjima tillarining ifoda vositalari haqida to'liq ma'lumot berish, ularni tarjima amaliyoti yoki tarjima tahriri jarayonlarida qo'llashga o'rgatish, hamda ilmiy tadqiqot ishini olib borishga yo'naltirishni ta'minlashdir.

Fanning vazifasi - talabalarni tili o'rganilayotgan mamlakat adabiyoti fanining maqsadi va mazmuni bilan tanishtirish; ularning umumiy tilshunoslik va adabiyot kabi fanlarni o'rganish jarayonida olgan bilimlariga tayangan holda italyan adabiyoti asoslari va xususiyatlari haqida ilmiy tushuncha shakllantirishdir. Shuningdek, bo'lajak mutaxassislarga tili o'rganilayotgan mamlakat adabiyoti fanining ilmiy-nazariy masalalari, uning yo'nalishlari va metodlari bo'yicha atroflicha bilim berish bilan birga, kelajakdagi ish faoliyatlarida amaliy ahamiyat kasb etuvchi lingvistik bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantirish va rivojlantirishdan iboratdir.

Xorij tajribasiga muvofiqligi

Mazkur fan dasturi O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligining 2024-yil 29-martdagi "Oliy ta'limning me'yoriy-uslubiy hujjatlarini ishlab chiqish jarayonini takomillashtirish to'g'risida"gi 87-sonli buyrug'iga muvofiq, xalqaro tan olingan reytinglarda birinchi 300 talik ro'yxatga kiruvchi **Milan University** ta'lim dasturi tajribasini o'rgangan holda tuzildi.

https://elearning.unimib.it/course/index.php?categoryid=11785

to'g'ri tahlil etish asosida ma'lum ilmiy xulosalar chiqara biladi, tayanch tushuncha va terminlarning mohiyatini to'g'ri izohlay oladi, dars jarayonida berilgan amaliy savollarga to'g'ri javob bera oladi, berilgan vazifa yuzasidan keng amaliy bilimga ega bo'ladi, fikrini izchil, erkin va ravon ifodalash ko'nikmasiga ega bo'ladi, mavzuga oid masalalar yuzasidan tegishli qarorlar qabul qila oladi.

4 (yaxshi) baho – talaba amaliy mashg'ulotlari topshirig'ini mustaqil yondashgan holatda to'g'ri bajaradi, ammo ishda ayrim kamchiliklarga yo'l qo'yadi, amaliy muammo bo'yicha mustaqil mushohada yurita oladi, masalaga oid daliliy misollarni tahlil etish asosida ma'lum ilmiy-nazariy xulosalar chiqara oladi, tayanch tushuncha va terminlarning mohiyatini izohlashda ba'zi ikkilanishlarga, kamchiliklarga yo'l qo'yadi, dars jarayonida berilgan amaliy savollarga to'g'ri javob beradi, berilgan vazifa yuzasidan muyyan amaliy bilimga ega bo'ladi, fikrini izchil, erkin va ravon ifodalash ko'nikmasiga ega bo'ladi, biroq mavzuga oid masalalar yuzasidan yetarli qaror qabul qila olmaydi.

3 (qoniqarli) baho – talaba amaliy mashg'ulotlari topshirig'ini mustaqil yondashgan holatda to'g'ri bajarish jarayonida jiddiy kamchiliklarga yo'l qo'yadi, amaliy muammo bo'yicha mustaqil mushohada yuritishda ma'lum ilmiy-nazariy xatolarga yo'l qo'yadi, tayanch tushncha va terminlarning mohiyatini to'liq izohlay olmaydi, dars jarayonida berilgan amaliy savollarga qisman javob beradi, berilgan vazifa yuzasidan yetarli bilimga ega bo'lmaydi. Talaba fikrini izchil, erkin va ravon ifodalash, mavzuga oid masalalar yuzasidan qaror qabul qila olish ko'nikmasi to'liq shakllanmagan bo'ladi.

2 (qoniqarsiz) baho – talaba modul bo'yicha yetarli bilimga ega emas, juda qo'pol xatolarga yo'l qo'yadi, savollarga qiyinchilik bilan javob beradi, berilgan topshiriqlarni bajara olmaydi.

6.

Asosiy adabiyotlar:

2. Enrico B. Stumpo. Fino a noi. Milano 2019

Qo'shimcha adabiyotlar:

1. Castelli di rabbia. Alessandro Baricco. RCS Editori, Milano, 2003
2. La casa in collina. Cesare Pavese. RCS Editori, Milano, 2003
3. Canti. Giacomo Leopardi. RCS Quotidiani, Milano, 2004
4. La Ciocara. Alberto Moravia. RCS Editori, Milano, 2002
5. I Malavoglia. Giovanni Verga. Einaudi Editori , Torino, 1995

	Mazzini e altri
3.	**V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)** **Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:** • "Tili o'rganilayotgan mamlakat adabiyoti" fanining tilshunoslik va tarjimashunoslik sohalarida erishilgan asosiy yutuqlari, muammolar va ularning rivojlanish istiqbollari haqida tasavvurga ega bo'lishi;o'qish, yozish va muhokama qilish uchun bosqichma-bosqich turli til materiallari bilan ishlash usullari to'grisida ***tasavvurga ega bo'lishi***; • fanini o'zlashtirish jarayonida talaba badiiy adabiyot namunalarini o'qish, ularning asosiy g'oya va mazmunini ochib bera olish, badiiy tahlil qilish, badiiy asarlarni o'zaro qiyoslash usullari haqida ma'lum darajada tasavvur hosil qila olishi qo'llanishi haqida bilim va malakaga ega bo'lishi kerak.chet tilidagi yozma shakldagi ma'lumotlarni tushunish maqsadida turli strategiyalarni ***bilishi va ulardan foydalana olishi***; • italyan tilida chop etilgan turli matbuot materiallari va axborot beruvchi boshqa vositalardan olingan autentik til materiallarini tushuna olish va ularni tahlil qilish, italyan tilida yozma nutq jarayonida o'z fikrlarini ravon ifoda eta olish ***malakalariga ega bo'lishi lozim.***
4.	**VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:** • interfaol keys-stadilar; • amaliy mashg'ulotlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar); • guruh, mikroguruh bo'lib ishlash; • taqdimotlarni qilish; • individual loyihalar; • jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.
5.	**VII. Kreditlarni olish uchun talablar:** O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2020-yil 31-dekabrdagi 824-sonli qarori bilan tasdiqlangan "OTMlarda o'quv jarayoniga kredit-modul tizimini joriy etish tartibi tog'risida Nizom"ga ko'ra fanga ajratilgan kredit beriladi. Talabalarning bilimini baholash O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirining 2018-yil 9-avgustdagi 19-2018-son buyrug'i bilan tasdiqlangan "Oliy ta'lim muassasalarida talabalar bilimini nazorat qilish va baholash tizimi to'g'risidagi Nizom" talablari asosida belgilanadi. **Talabalarning bilimini baholash mezonlari:** **5 (a'lo) baho** – talaba amaliy mashg'ulotlari topshirig'ini mustaqil yondashgan holatda to'g'ri bajaradi, amaliy muammo bo'yicha mustaqil mushohada yuritadi, masalaga oid daliliy misollarni tanlay oladi va ularni

	II. Asosiy qism (ma'ruza mavzulari) **II. I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:** **4-semestr.** **1-tema.** Introduzione al corso: obiettivi, metodologia e criteri di valutazione (2 ore) **2-tema.** Il contesto storico-culturale dell'Italia nel XVIII secolo (2 ore) **3-tema.** L'Illuminismo italiano: ideali e rappresentanti principali (2 ore) **4-tema.** Carlo Goldoni e la riforma del teatro italiano (2 ore) **5-tema.** La letteratura preromantica e il neoclassicismo (2 ore) **6-tema.** Ugo Foscolo: tra classicismo e pre-romanticismo (2 ore) **7-tema.** Il Romanticismo in Italia: caratteristiche generali (2 ore) **8-tema.** Luigi Pirandello: identità, realtà e follia (2 ore) **9-tema.** La letteratura durante il fascismo (2 ore) **10-tema.** Italo Calvino: fiaba, scienza e allegoria (2 ore) **11-tema.** Umberto Eco e il postmoderno (2 ore) **12-tema.** Tendenze attuali nella letteratura italiana del XXI secolo (2 ore) **Seminar mavzulari.** **1-tema.** Letteratura del Risorgimento: ideali e identità – Discussione sui testi di Mazzini e altri (2 ore) **2-tema.** Verismo italiano: *Rosso Malpelo* di Verga – Tecniche narrative e realism (2 ore) **3-tema.** Pascoli: *Il fanciullino* e la poetica del simbolismo – Analisi testuale di *La cavalla storna* (2 ore) **4-tema.** Pirandello e l'identità in crisi: *Il fu Mattia Pascal* (estratti) – Temi principali: maschera, verità e follia (2 ore) **5-tema.** Il Futurismo: il *Manifesto* di Marinetti – Discussione sul ruolo della modernità e della rottura stilistica (2 ore) **6-tema.** Letteratura e fascismo: Cesare Pavese e la memoria – Lettura da *La casa in collina* (2 ore) **7-tema.** Neorealismo italiano: Italo Calvino – *Il sentiero dei nidi di ragno* – Infanzia e guerra nella narrazione (2 ore) **8-tema.** Letteratura e allegoria: *Le città invisibili* di Calvino – Interpretazione filosofica e stilistica (2 ore) **9-tema.** Umberto Eco: *Il nome della rosa* e il postmoderno – Simboli, mistero e metanarrazione (2 ore) **10-tema.** Narrativa femminile: Natalia Ginzburg – *Lessico famigliare* – Analisi del linguaggio e della memoria (2 ore) **11-tema.** Analisi guidata: testo a sorpresa e discussione critica –

Simulazione d'esame (2 ore)

12-tema. Sintesi e riflessione finale sul percorso svolto – Valutazione complessiva e feedback (2 ore)

IV. Mustaqil ta'lim shaklini tashkil etishga qo'yilgan talablar va tavsiya etilgan mavzular:

Talabalarni mustaqil ta'lim shaklini tashkil etishga qo'yilgan talablar O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligining 2024-yil 29-apreldagi 136-sonli "Oliy ta'lim muassasalari talabalari mustaqil ta'limini tashkil etish bo'yicha namunaviy tartibni tasdiqlash to'g'risida"gi buyrug'i asosida ishlab chiqilgan.

Mustaqil ta'limni baholash semestr davomida berilgan topshiriq asosida bajarilgan ishlarni HEMIS axborot tizimida ilova qilish, shuningdek, oraliq va yakuniy test va savollarga javob berish asosida oshiriladi.

- o'tilgan mavzuni chuqur o'rganishlari uchun darslik, o'quv materiallari bilan faol ishlash;
- amaliy mashg'ulotlar va imtihonlarga oldindan tayyorgarlik ko'rish, vaqtdan unumli foydalanish;
- fan (modul)lar bo'yicha mustaqil ta'lim topshiriqlarini belgilangan muddatlarda taqdim etishi;
- mustaqil ta'lim topshiriqlarini bajarishda plagiat (ko'chirmakashlik)ga yo'l qo'ymasligi;
- kichik guruhlarda hamkorlikdagi mustaqil ta'lim topshiriqlarini bajarishda jamoaning umumiy maqsadiga mos harakat qilishi, o'ziga yuklatilganl vazifalarni o'z vaqtida bajarishi.

Mustaqil ta'limni tashkil etishda fanning xususiyatini inobatga olgan holda quyidagi shakllardan foydalanish tavsiya etiladi:

- mavzu yuzasidan tahliliy ma'lumot (esse) tayyorlash;
- badiiy-ijodiy ishni bajarish;
- aniq mavzu bo'yicha tahliliy taqdimot (prezentatsiya) tayyorlash;
- berilgan muammoni keng tahlil qilish, unga ta'rif va xulosalarni berish;
- amaliyotdagi mavjud muammoning yechimini topish, test, munozarali savollar va topshiriqlar tayyorlash orqali loyihalar ishlash ko'nikmasini shakllantirish;
- ilmiy maqola, tezislar va ma'ruza tayyorlash;

4-semestr

1. Francesco d'Assisi, Cantico delle creature
2. Guido Guinizelli, Lo vostro bel saluto…

3. Arte e musica nel Duecento, Dante Alighieri.
4. Francesco Petrarca, Erano i capei d'oro…
5. L'economia che sosteneva la letteratura nel Due-Trecento.
6. Lorenzo de' Medici, Il trionfo di Bacco e di Arianna.
7. Niccolò Machiavelli, Modi e governi di uno principe.
8. Boiardo e la nascita del poema cavalleresco.
9. Il problema della lingua: Bembo, Castiglione.
10. La lirica del secondo Cinquecento.
11. Gaspara Stampa, O notte, a me più chiara.
12. Galileo Galilei e la nuova scienza.
13. Giovan Battista Marino, Guerra di baci.
14. Ottavio Rinuccini (per C. Monteverdi), Il lamento di Arianna.
15. L'Illuminismo lombardo: Cesare Beccaria.
16. L'Illuminismo lombardo: Giuseppe Parini.
17. La locandiera: l'innamoramento del Cavaliere.
18. Ugo Foscolo. Alla sera.
19. Giacomo Leopardi. Alla luna, A Silvia.
20. Alessandro Manzoni, Addio moti...
21. L'assalto al forno, da I promessi sposi
22. Il teatro in musica: Bellini, Donizetti, Verdi.
23. Sempre libera, da La Traviata, di Francesco M. Piave per Verdi.
24. L'Ottocento verista, scapigliato, decadente.
25. Carlo Dossi, Epilogo, da Vita di Alberto Pisani.
26. Matilde Serao. Il ventre di Napoli.
27. Il melodramma realista. Pietro Mascagni, O Lola ch'ai di latti la cammisa, da Cavalleria rusticana.
28. Il Decadentismo, i Crepuscolari.
29. Puccini e l'internazionalizzazione della cultura italiana.
30. Scrittori migranti e nuova cittadinanza letteraria
31. Lettura e analisi di Carlo Goldoni: *La locandiera* – La riforma del teatro e i nuovi personaggi femminili
32. Discussione sull'Illuminismo italiano – Testi brevi di Parini e Beccaria
33. Foscolo: *Dei Sepolcri* – forma e ideologia – Analisi retorica e storica
34. Romanticismo e nazione: lettura di brani da *I Promessi Sposi* – Capitoli selezionati: Renzo, Lucia, Don Rodrigo
35. Leopardi: *L'infinito* e la poetica del pessimism – Lettura guidata e commento
36. Letteratura del Risorgimento: ideali e identità – Discussione sui testi di